

Szabó, Réka

Medzinárodná konferencia na počesť 100. narodenín Bohumila Hrabala

Opera Slavica. 2014, vol. 24, iss. 3, pp. 44-45

ISSN 1211-7676 (print); ISSN 2336-4459 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/131971>

Access Date: 01. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

slovenskej a na roky ich vzájomnej spolupráce, z ktorej vzišli *Vzájomná korešpondencia Janka Jesenského a s Andrejom Mrázom* (1981), *Listy Janka Jesenského* (1989), *Listy Boženy Slančíkovej Timravy* (1994) a *Božena Slančíková Timrava – život a dielo v dokumentoch. Trpké ovocie z novosadskej planiny* (1997), no ostali aj nepublikované a Petrusom spracované rukopisy vyrovnávajúce sa s neznámymi archívnymi dokumentmi slovenských literátov.

Na poste vedúceho katedry slovenského jazyka a literatúry pôsobil Pavol Petrus v rokoch 1969 – 1989, potom sa ujal vedenia pracoviska na výskum života a tvorby Pavla Jozefa Šafárika v rokoch 1989 – 1995. Šafarikologický výskum na prešovskej filozofickej fakulte ostáva natrvalo spojený s aktivitou aj ambíciami profesora Petrusa, pre neho predstavuje výrazne obdobie vo výskume a v literárnovednom reflektovaní vlastnej metódy práce s materiálom, z ktorej vzišla publikácia *P. J. Šafárik a slovenské národné obrodenie* (1988), po nej ambiciózný projekt obsiahnutý v grante *Dielo P. J. Šafárika a literárny proces 19. a 20. storočia (1900 – 1995)*, ktorý uzatvára reedícia troch zväzkov pod spoločným názvom *Spisy Pavla Jozefa Šafárika* (1992, 1996, 1999), ktorému predchádzali medzinárodné vedecké konferencie Pavol Jozef Šafárik a slavistika (1995) a Pavol Jozef Šafárik v slovenskej a českej slavistike (1991).

V roku 1980 Pavol Petrus na pôde Slovenskej akadémie vied obhájil doktorskú prácu *Svetozár Hurban Vajanský* a stal sa profesorom v odbore slovenská literatúra. Prešovská univerzita si uctila jeho zakladateľskú, pedagogickú, vedeckú a organizátorskú prácu v roku 1999 udelením titulu *doctor honoris causa*.

Odchodom Dr. h. c. profesora PhDr. Pavla Petrusa, DrSc., sa uzatvára v dejinách povojnového slovenského vysokého školstva a akademickej prítomnosti Prešovskej univerzity zakladateľská etapa, ku ktorej sa oplatí prihlásiť.

Viera Žemberová

Medzinárodná konferencia na počesť 100. narodenín Bohumila Hrabala

6. mája sa konala medzinárodná vedecká konferencia v Budapešti na počesť 100 narodenín svetoznámeho českého spisovateľa Bohumila Hrabala. Podujatie sa konalo pod záštitou českého odboru filozofickej fakulty ELTE, združenia Szent-Adalbert Közép- és Kelet-Európa Kutatásokért Alapítvány, organizáciou Szlav Textus a Českým centrom v Budapešti. Na akademickej pôde filozofickej fakulty Eötvös Lóránt Tudomány Egyetem sa stretli maďarský, český a slovenský odborníci; profesori ako

aj doktorandi, aby sa vzájomne vypočuli a viedli odbornú diskusiu v rôznych oblastiach autorovho pôsobenia.

Konferenciu zahájili a zúčastňujúcich privítali István Lukács, vedúci inštitútu pre slovanské a baltické filológie a Mária Zsilák, vedúca katedry pre slovanské filológie. Konferenciu a prítomných s plenárnou prednáškou uctil Miloš Zelenka, komparatista z Českej republiky, príspevkom Bohumil Hrabal a Ladislav Fuks – objavy „zlatých“ 60. let. V rámci svojej prednášky Zelenka upozornil na podstatné momenty v živote a v tvorbe Hrabala, zároveň jeho pôsobenie objasňoval zo spektra spoločenských pomerov 60. rokov.

Následne sa začalo prednášať v sekciách. V prvom z nich odzneli príspevky Daniela Bínu, Marti Pató, Anny Gnot a Lukáša Vavrečku v českom jazyku. Všetky prednášky boli upútajúce a prinášali originálne aspekty do Hrabalovského kánonu. Bol obzvlášť pozoruhodný príspevok Marti Pató, ktorá poukázala na fakt bohatej Hrabalovskej reflexie v Maďarsku zameriavaním sa na literárne dielo Pétera Esterházyho Hrabalova kniha.

Následujúca sekcia tematicky ako aj odborovo prinášala rôznorodosť jednotlivých prednášok. Tamás Berkes upozornil na rôzne etapy, resp. okolnosti zmien počas Hrabalovej kariéry. Objasnil menej známe ako aj zabudnuté, ešte nepremyslené detaily autorovho života a pôsobenia. Andrea Balázs uviedla netradičný motív z diel Ostro sledované vlaky a Obsluhoval som anglického kráľa s čím sú ťažkosti počas dospievania jednotlivca, mladých mužov. Tamás Tölgyesi vo svojom jazykovednom príspevku uvádzal rozličné germanizmy z autorovej tvorby. Posledným pred prestávkou uviedol János Pap svoj prejav o Hrabalovom humore.

Po prestávke začínal Andor Mészáros s historickým časom a priestorom u Hrabala. Nasledovala Flóra Peťovská s problematikou prekladania diela Obsluhoval som anglického kráľa. Gábor Hanzelík vystúpil zo zaujímavou témou, ktorá vyvolala rozsiahlu diskusiu. Témou bola hypotéza o paraleloch katolíckej a barokovej mystiky v Hrabalových dielach zo 70. rokov. Tímea Szabó ďalej objasňovala maďarskú recepciu autorovej celoživotnej tvorby.

Posledná sekcia sa začínala s prednáškou Réky Szabó, ktorá sa zaoberala s nerealizovanými scenármi adaptovaných z autorovej Príliš hlučnej samoty. Deň ukončila Boglárka Kepics s výstupom českej a maďarskej literárnej variácie na jednu tému; Norbert Rostás analyzoval Hrabalovu rolu v maďarskej literatúre; Zsófia Stirling priblížila otázku autenticity Hrabalovej grotesky.

Prednášky konferencie boli na veľmi vysokej úrovni, upútajúce, logicky argumentujúce a prínosné pre každého, kto mal možnosť a časť zúčastniť sa z príležitosti takéhoto významného jubilea.

Réka Szabó